

FISKERIDIREKTORATET

Akershus fylkeskommune
Postboks 1200 Sentrum

0107 OSLO

Adm.enhet: Fiskeridirektøren
Saksbehandler: Gunnstein Bakke
Telefon: 99105452
Vår referanse: 18/9012
Deres referanse:
Dato: 08.06.2018

Kysttorsk i sør, høring av forslag om beskyttelse av gyteområder og forbud mot å fiske torsk fra Telemark til svenskegrensen

1. Innledning

Til tross for allerede iverksatte tiltak har tilstanden for kyst- og fjordtorsken i Sør-Norge over tid blitt dårligere og bestandene er på et historisk lavmål. Det står spesielt dårlig til på kysten fra Lindesnes til Sverige og i følge Havforskningsinstituttet er behovet for tiltak størst på strekningen fra og med Telemark til svenskegrensen.

I Ytre Oslofjord ble prosjektet Krafttak for Kysttorsken etablert i 2016 som følge av denne situasjonen, <http://ferdernasjonaltpark.no/kysttorsken/>. Prosjektet er et samarbeid mellom Færder nasjonalpark, Hvaler nasjonalpark, Vestfold fylkeskommune, Østfold fylkeskommune, Havforskningsinstituttet, Miljødirektoratet og Fiskeridirektoratet. Fiskerorganisasjoner, både fritidsfiskere og yrkesfiskere er representert i prosjektorganisasjonen.

Fiskeridirektoratet ser ikke noen vei utenom nye tiltak som reduserer fiskedødeligheten på torsk betraktelig. I 2018 setter vi fokus på kysten fra Lindesnes til svenskegrensen og foreslår tiltak med ikrafttredelse 1.1.2019. Gyteområdene fra Lindesnes til Stad tenkes dekket gjennom høring i 2019 med ønsket ikrafttredelse fra 1.1.2020.

Forslaget er delt i to deler. Den ene skal beskytte viktige gytefelt på kysten fra Lindesnes til svenskegrensen. Den andre skal redusere dødelighet forårsaket av fiske, fiskedødelighet, for torsk i området fra og med Telemark til svenskegrensen.

Forslaget omfatter kyst- og fjordtorsken. Nordsjøtorsken har et vandringsmønster som til tider bringer den innenfor grunnlinjen på kysten fra Lindesnes til svenskegrensen. Spesielt øst i dette området opptrer den ofte som småtorsk uten at det er mulig å se forskjell på den og annen torsk. Nordsjøtorsken rekrutterer ikke her og vandrer ut igjen.

Forslagene er fremstilt i Fiskeridirektoratets kartverktøy her:

<https://kart.fiskeridir.no/kysttorsk>. Kartene som vises nedenfor er hentet fra denne lenken. I kartverktøyet kan høringsinstansene lage egne kart dersom det er ønskelig å fremme endringsforslag. Kartene legges ved høringsuttalelsene. Vi oppfordrer til at denne muligheten utnyttes.

2. Kunnskapsgrunnlaget

I 2016 leverte Havforskningsinstituttet rapporten «*Kunnskapsstatus kysttorsk i sør (Svenskegrensa – Stad)*». Rapporten oppdaterer kunnskapen som er kommet til siden forrige rapport ble skrevet i 2008. Nedgangen har fortsatt og torskeforekomstene er på et historisk lavt nivå på Sør- og Østlandskysten.

Årsakene til nedgangen ser ut til å være sammensatte. Høy fiskedødelighet er en av forklaringene, men miljøforholdene endrer seg også. Det påvirker både mattilgang og forholdene som torsken foretrekker, herunder temperatur. Større torsk unngår blant annet varmere vann.

Det ser ut til at torskeforekomstene er sammensatt av tre komponenter. I de indre kystområdene/fjordene er det lokale stasjonære stammer av fjordtorsk. Det finnes nordsjøtorsk og muligens en mer vandrende komponent av kysttorsk med genetiske likhetstrekk med nordsjøtorsken som særlig forekommer i de ytre kystområdene. Fjordtorsken fremheves som mest sårbar.

Alle data tilsier at gytepopulasjonene er på et historisk lavt nivå og det finnes ikke kunnskap om rekrutteringspotensialet for en bestand på dette eller lavere nivå. Instituttet skriver at i en slik situasjon tilsier ICES sine rådgivingskriterier at fiskedødeligheten må reduseres så langt mulig for å bedre overlevelse frem til gytmoden alder. Dette gjelder både de kriteriene som er basert på føre-var og de som er basert på maksimering av langtidsutbytte fra en bestand.

Analyser av merke- og gjenfangstforsøk på torsk i perioden 2005-2013 som er omtalt i punkt 2.5 i Havforskningsinstituttets rapport, estimerte en årlig dødelighet på 67%. 55,6 % av denne dødeligheten er forårsaket av fiske. Av dette igjen står yrkesfiske for 15,1%, fritidsfiske med krokredskap stod for 33,7% og fritidsfiske med garn og andre faste redskaper utgjør de siste 6,8%. Litt forenklet fremstilt så dør altså to av tre torsk årlig og den ene av de to er fisket opp.

Fiskeridirektoratet legger kunnskapen i denne rapporten til grunn for høringen. Det vises til rapporten som er lagt ved. Den kan også finnes på Havforskningsinstituttet sine nettsider: https://www.hi.no/filarkiv/2016/06/fh_4-2015_kysttorsk_so_30.05_til_web.pdf/nb-no.

Prosjektet Krafttak for kysttorsken gjennomførte sitt første år med prøvefiske i 2017. Det er tatt en rekke prøver for genetiske analyser og en del av disse er opparbeidet. Av de opparbeidede prøvene viser 13 % kysttorsk i Færder nasjonalpark og 30 % i Hvaler nasjonalpark. Dette dokumenterer at det fortsatt finnes noe kysttorsk i Ytre Oslofjord. Resterende prøver er under opparbeidelse og prøvefiske gjennomføres også i 2018. Prosjektrapporten er vedlagt. Den inneholder også annen informasjon om prosjektet og prøvefisket.

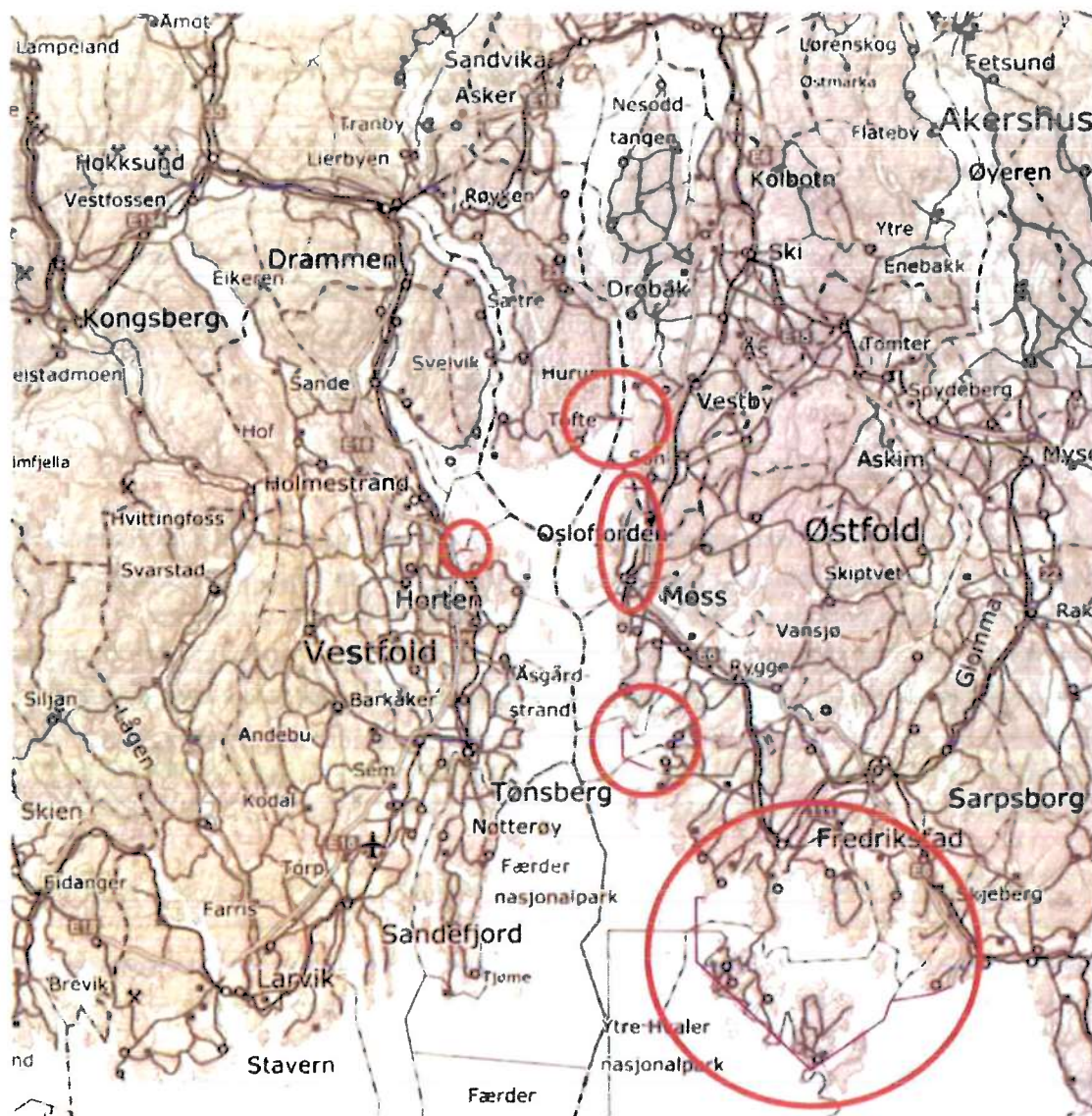
3. Forslag om beskyttelse av viktige gyteområder

Ett av forslagene i Havforskningsinstituttets rapport er å forby fiske i viktige gyteområder i gyteperioden for å sikre et best mulig grunnlag for gytingen. Fiskeridirektoratet sendte 24.8.2017 en bestilling til Havforskningsinstituttet der de ble bedt om å gå gjennom kunnskapen om gyteområder og gi råd om hvilke gyteområder som burde omfattes av en slik beskyttelse. I sitt svar av 6.11.2017 anbefaler instituttet beskyttelse av alle gytefelt i naturtypekategori A og B samt områder i kategori C som ligger i tilknytning til A og B områdene. I brevet er det lagt ved kart hvor disse områdene er tegnet inn. Det anbefales videre i brevet at det ikke fiskes i disse gyteområdene fra 1.1 til 30.4. Brevet er vedlagt her.

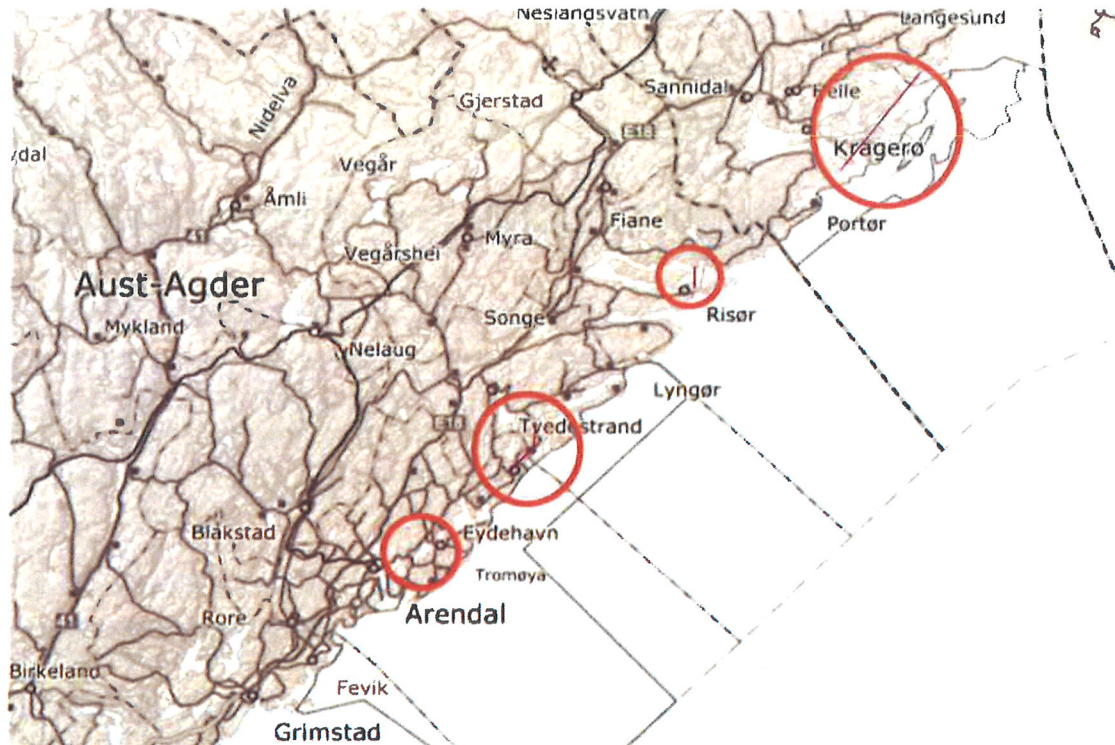
Vi legger også denne anbefalingen og begrunnelsene til grunn for forslagene i høringen her. Vi bemerker likevel at Havforskningsinstituttet i sin rapport fra 2016 foreslo en kortere forbudsperiode (15.2 – 15.4) enn i anbefalingen om gyteområder av 6.11.2017. Vi legger til grunn at perioden 1.1 – 30.4 vil gi en bedre beskyttelse av gytebestanden ved at fiskedødeligheten begrenses mer enn ved et forbud i den kortere perioden. Bestandssituasjonen er så dårlig at dette er relevant sett i et føre-var perspektiv.

På strekningen fra Lindesnes og østover til svenskegrensen foreslås det å forby alt fiske i disse gyteområdene fra 1.1 til 30.4 hvert år. Verken yrkes- eller fritidsfiske vil være tillatt i denne perioden. Forbudet vil også omfatte fangst ved dykking. Forbudet omfatter ikke fiske etter sjørret fordi dette reguleres av miljømyndighetene med hjemmel i lakse- og innlandsfiskeloven.

Områdene er avgrenset ved at det er trukket rette linjer mellom faste punkter. Punktene er valgt slik at det blir færrest mulig knekkpunkter på grensene samtidig som de er lette å identifisere i landskapet. Havforskningsinstituttet anbefaler å etablere buffersoner rundt gyteområdene. Måten grensene foreslås fastsatt på sikrer i varierende grad bufferområder rundt gytefeltene slik de er tegnet inn i kartet. Føre-var-hensyn er en del av begrunnelsen for alle forslagene og dette gjelder også for forslagene om grensene.

Kartet viser gyteområdene som foreslås stengt for fiske i indre og ytre Oslofjord. Grensene er markert med lilla linjer og det er områdene innenfor grenselinjene som er omfattet. Alle områdene er markert med røde sirkler. Grensene ytterst i Drøbaksundet ved Tofte og i begge ender av Mossesundet er korte.

Kartet viser gyteområdene som foreslås stengt for fiske mellom Langesund og Grimstad. Grensene er markert med lilla linjer og det er områdene innenfor grenselinjene som er omfattet. Alle områdene er markert med røde sirkler. I Tvedestrand kommer reglene i tillegg til de som allerede gjelder for Indre Oksefjord, Furøya, Sagesund og Kvastadkilen, jf. forskrift om bevaringssoner i Tvedestrand kommunes sjøområder. Forslaget om å beskytte gyteområdene går lengst og skal dermed gå foran. Forskriften om bevaringssoner har et mindre restriksjonsnivå og vil dermed bare styre hva som er tillatt resten av året. Furøya forbudssone er et unntak fordi fiskeforbudet gjelder hele året.

Kartet viser gyteområdene som foreslås stengt for fiske mellom Lillesand og Lindesnes. Grensene er markert med lilla linjer og det er områdene på innsiden av grenselinjene som er omfattet. Alle områdene er markert med røde sirkler. Ved Kristiansand følger grensen delvis en bro og er lite synlig på kartet i den målestokken det er gjengitt ovenfor.

Det er laget en egen kartløsning hvor alle områdene er tegnet inn. I kartet er også alle registrerte gytefelt tegnet inn. I kartløsningen kan det zoomes inn slik at forslagene til grenser kan studeres i detalj.

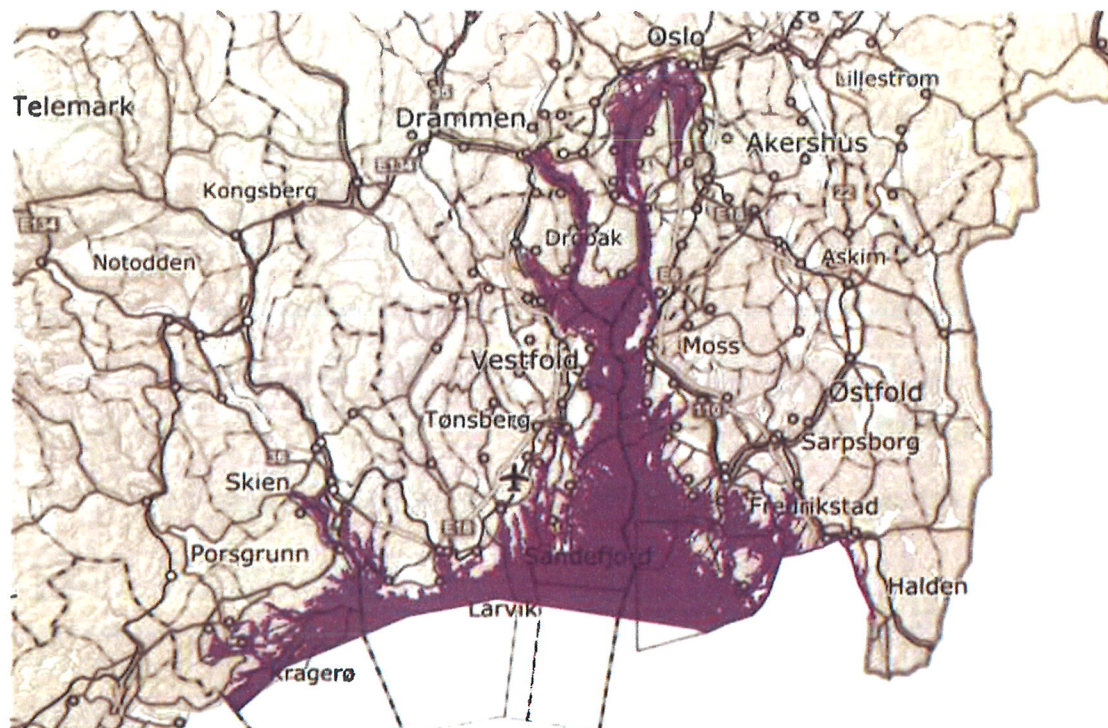
4. Forslag om å forby fisket etter torsk innenfor grunnlinjen på strekningen fra og med Telemark til svenskegrensen

I området fra og med Telemark, det vil si området fra grensen mellom Telemark og Agder, og til svenskegrensen står det aller dårligst til og det er behov for å redusere fiskepresset betydelig. Analysene av fiskedødeligheten viser at tiltak må omfatte både fritidsfisket og yrkesfisket. De viser i tillegg at fangst av torsk med alle former for redskap også må dekkes. I denne sammenheng er det naturlig å trekke frem den høye andelen av dødeligheten som skyldes bruk av krokredskap i fritidsfisket.

Innenfor grunnlinjen på denne kyststrekningen foreslås det å forby fiske av torsk. I anbefalingene har ikke Havforskningsinstituttet definert klart hvor de anbefaler at grensen trekkes, men brukt begrepet fjordlinje. I den forrige rapporten om kysttorsk fra 2008 var grunnlinjen brukt som utgangspunkt for forslag om begrensninger i adgangen til å fiske torsk. Vi foreslår grunnlinjen fordi den er en hensiktsmessig «fjordlinje i Ytre Oslofjord, en linje som sikrer at relevante områder kommer med i den ytre delen. Det bemerkes at det nok i den helt ytre delen vil være områder som i mindre grad er like aktuelle for den mest stedeagne torsken. Vi anser det likevel som en god løsning å bruke grunnlinjen av hensyn til beskyttelsen som trengs og av praktiske grunner. Med praktiske grunner mener vi at dette er en klar og tydelig grense spesielt siden det meste av fritidsfisket foregår innenfor grunnlinjen og at det dermed heller ikke vil være tvil om at fiske av torsk nær land ikke er tillatt.

Forbudet gjennomføres ved at det blir forbudt å bruke bunnsatte garn og ved å forby fiske av torsk. Bifangst av torsk skal settes ut igjen. Torsk som tas på bunnsatte garn har liten mulighet til å overleve og redskapen bør dermed forbys innenfor det definerte området. Reglene plasseres i forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket av sjøen. Plikten til å sette ut igjen torsken følger direkte av samme forskrifts § 48 første ledd nr.1 som sier at levedyktig fisk fanget i strid med bestemmelser skal settes ut igjen.

Forslaget innebærer at et målrettet fiske etter torsk ikke er tillatt og at bifangst av torsk skal unngås så langt mulig. Dette betyr at redskap som er spesielt innrettet for å fange torsk ikke kan benyttes. Siden fiske etter andre arter fortsatt kan foregå er det ikke til å unngå at noe torsk vil bli tatt som bifangst. De redskapene som fremdeles kan brukes i fritidsfisket så langt det ikke er begrenset av andre regler er teine, ruser og krokredskap. Torsk fanget på slike redskap har en høy overlevelse dersom den behandles rett og det er dermed ikke strengt nødvendig å begrense bruken av disse redskapene. Det er heller ikke ønskelig å gjøre det av hensyn til at fiske etter andre artet må kunne fortsette der det er et ressursgrunnlag for det.

Kartet viser området som foreslås omfattet av forbudet mot å fiske torsk.

5. Yrkesfiske, herunder reke- og krepsetrål

Forslagene omfatter også yrkesfiske og betyr at alt ervervsmessig fiske av torsk i området innenfor grunnlinjene fra og med Telemark til svenskegrensen blir forbudt. Bifangst av torsk skal som i fritidsfisket unngås så langt mulig og all levedyktig torsk tatt som bifangst i annet fiskeri skal settes ut igjen. Det vil ikke være tillatt med bifangst av torsk i dette området.

I området hvor det foreslås at alt fiske etter torsk forbys, det vil si området fra og med Telemark til svenskegrensen innenfor grunnlinjen så foregår det noe reke- og krepsetrålning. Torsk opptrer som bifangst når det ikke brukes sorteringsrist som skiller ut all fisk, og torsk fanget i disse fiskeriene utgjør en høy andel av den samlede dødeligheten i yrkesfisket. Hensikten med forslaget er å beskytte all torsk i dette området og trålning uten sorteringsrist blir omfattet fordi all bifangst skal unngås.

Vi vet at sorteringsrist sorterer ut all torsk over en viss størrelse og at torsken tåler dette. Trålningen foregår på dypere vann og den unge torsken som risten ikke sorterer ut lever i hovedsak grunnere. Det ligger dermed til rette for å videreføre trålfiske etter reke og krepser dersom det innføres krav om bruk av sorteringsrist. Det følger direkte av begrunnelsen at oppsamlingspose ikke er et alternativ i det området reglene foreslås å gjelde.

Høsten 2017 ble det nedsatt en arbeidsgruppe med representanter fra Norges Fiskarlag, Norges Kystfiskarlag og Fiskeridirektoratet som skal komme med råd til fiskeridirektøren om tekniske regulerings tiltak for rekefisket i sør. Det vil bli sett på beskyttelse av kysttorsk og andre sårbare arter når bruk av selektive innretninger i rekefisket skal vurderes, for eksempel sorteringsrist og krepseåpning. Gruppen skal gi sine råd basert på tilgjengelig informasjon om utførte forsøk og nye undersøkelser av effekten av selektive innretninger. Bruk av oppsamlingspose for fisk og krepseåpning i reketrål vil bli omfattet. De få data vi har så langt om bifangst av torsk ved bruk av krepseåpning er ikke entydige. Fiskeridirektoratet planlegger derfor nye forsøk som skal gjennomføres i 2018 og 2019. Dersom disse viser at bifangst av torsk ikke er et problem vil det bli vurdert om krepseåpning kan tillates.

Vi ber om spesielt om innspill knyttet til bruk av sorteringsrist fra høringsinstansene.

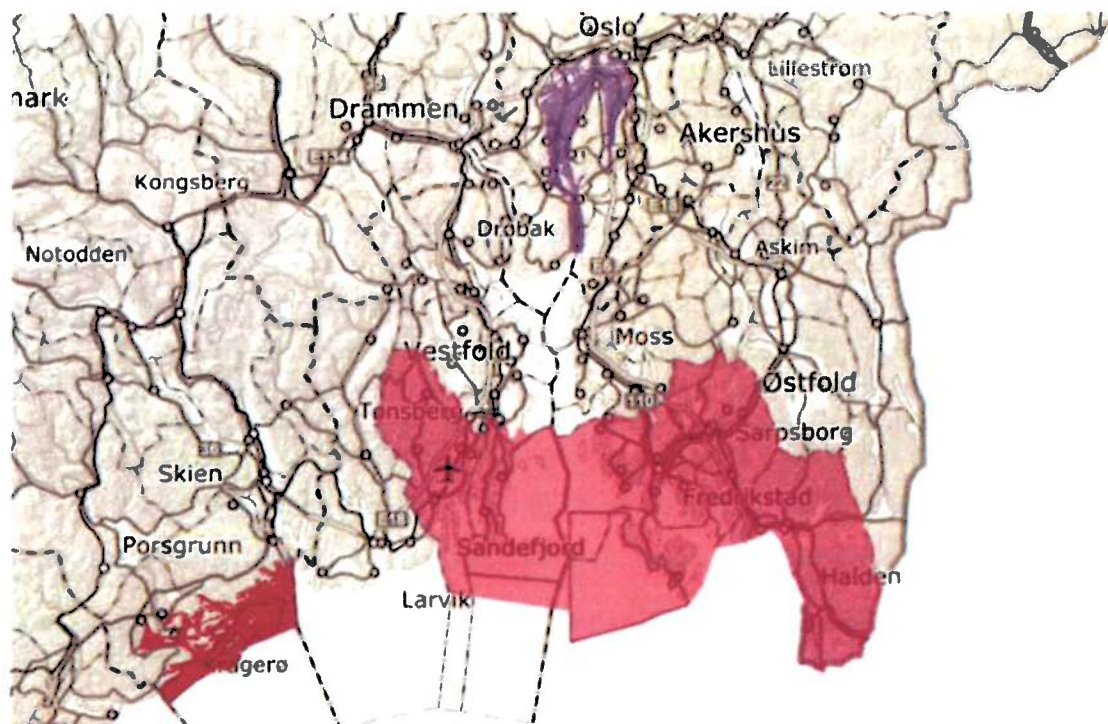
6. Subsidiært forslag til forbudsområde

Forslaget som dekker hele området innenfor grunnlinjen er omfattende og vi ønsker å inkludere et subsidiært forslag til geografisk dekningsområde i høringen selv om det vil gi en vesentlig reduksjon av beskyttelsen. Vi gjør dette for å få frem høringsinstansenes syn på valg av område og den begrunnelse de har for det. Området og grensene er valgt fordi det å bruke kommunegrenser og grunnlinjen som utgangspunkt er praktisk. Å trekke linjer et eller annet sted lengre inn vil medføre utfordringer spesielt i implementeringen fordi det vil bli en svært komplisert linje med mange punkter på land langs kysten. Dette vil blant annet være utfordrende for kontrollutøvelsen. Å legge dette forslaget til områder som inkluderer nasjonalparkene er naturlig siden dette er områder der det finnes et særegent marint miljø og tilhørende marint liv.

Det subsidiære forslaget omfatter områdene innerst i Oslofjorden og de rundt Færder, Hvaler og Jomfruland nasjonalparker. Området innerst i Oslofjorden er det samme som gyteområdet som er omtalt i forslaget første del.

Området i Ytre Oslofjord dekker et sammenhengende område i den ytre delen av Oslofjorden fra svenskegrensen og vestover til og med Sandefjord kommune. Sjøområdene i Sandefjord, Tønsberg, Færder, Sarpsborg, Fredrikstad, Hvaler og Halden kommuner omfattes ut til grunnlinjen med unntak av de nordlige sjøområdene i Tønsberg. Det omfatter i tillegg hele Hvaler nasjonalpark, det vil si også den delen som strekker seg utenfor grunnlinjen. Dette gir en mest mulig enhetlig grense med andre forvaltningstiltak i disse områdene dersom det subsidiære forslaget blir valgt.

Området i Telemark omfatter hele sjøområdet i Kragerø kommune og i deler av sjøområdet i Bamble kommune ut til grunnlinjene. Den delen av Jomfruland nasjonalpark som ligger utenfor grunnlinjen er omfattet.

Kartet viser området som omfattes av det subsidiære forslaget.

7. Oppfølging av tiltakene

Havforskningsinstituttet har årlig overvåkning langs kysten som også omfatter gjennomføring av strandnottoktet. Her overvåkes faste stasjoner en gang i året og blant annet årets nullgruppe av torsk kartlegges. Det forventes at denne overvåkingen fortsetter.

Prosjektet Krafftak for kysttorsken har startet et omfattende prøvefiske i Ytre Oslofjord og det er planlagt at dette skal forsette i årene fremover. Et slikt prøvefiske vil være viktig fordi det kan gi data som vil bidra til å belyse effektene av tiltakene i Ytre Oslofjord.

Hvis det lykkes å bringe bestanden av torsk opp igjen på et nivå der bærekraftig høsting kan skje så må det vurderes hvordan et fiske igjen kan drives. Det er kjent at gjenoppbygging tar lang tid og dette er dermed noe som uansett ligger et godt stykke frem i tid. Både hva som kan skje og når vil avhenge av resultatene som overvåkingen kan frembringe.

8. Gjenutsetting, «catch and release»

«Catch and release» betyr for eksempel i laksefisket, at det fiskes målrettet etter laks for deretter å sette ut igjen fangsten. Å fiske målrettet etter torsk innebærer at det benyttes redskap som er kjent for å fange torsk, gjerne i større grad enn andre arter, og at fiskeplasser og dyp hvor torsk gjerne befinner seg oppsøkes. Fiskeren er altså klart ute etter å fange torsk, det er denne arten han har bestemt seg for å fiske etter. Det er et slikt fiske som rammes av forslaget her.

Siden forslaget innebærer at et direkte fiske etter torsk ikke kan fortsette så betyr det ikke innføring av catch and release på samme måte som i eksemplet med laksefisket. Det direkte fisket etter torsk forbyr og de individene som må settes ut igjen er tatt som bifangst i et fiske som er rettet mot andre arter. Laksen er arten det fiskes bevisst etter, den tas ikke som bifangst etter andre arter i elvene. Selv om en del torsk vil bli tatt som bifangst og gjenutsatt, eventuelt tas til land fordi den er død, så er dette en belastning som må aksepteres i en situasjon der det er andre fiskeslag som helt klart kan fiskes bærekraftig i samme område. Et totalforbud mot fiske ville for eksempel hindret fiske etter makrell og det vil være et for vidtrekkende tiltak.

Å bli fanget for deretter å bli satt ut igjen er en åpenbar belastning. Torsk er en rimelig robust fisk som tåler mye, men det er selvfølgelig en grense også her. Det vil bli behov for å informere om skånsom håndtering av torsken for å sikre høyest mulig overlevelse.

9. Naturmangfoldlovens generelle prinsipper

Forslaget har med unntak av belastningen på den torsken som tas som bifangst og settes ut igjen, utelukkende positive virkninger på naturmangfoldet. Prinsippene i naturmangfoldloven paragrafene 8 – 12 vurderes derfor ikke nærmere.

10. Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget vil ha klare konsekvenser for fritidsfisket, men de er ikke av økonomiske karakter. Det må kunne legges til grunn at eventuell virksomhet som baserer seg på turistfiskeaktiviteter kan fortsette siden turister også fortsatt kan fiske med krokredskap, men må sette ut bifangst av torsk på samme måte som fritidsfiskerne. Konsekvensene for disse gruppene går derfor ikke lengre enn det som handler om å avskjære adgangen til å fiske torsk til eget konsum. Her er det altså lagt til grunn at fritidsfiske for omsetning ikke skjer i dette området fra før.

For yrkesfiskere vil påbudet om bruk av sorteringsrist og forbudet mot bruk av oppsamlingspose reketråling innenfor grunnlinjen medføre at bifangst av fisk ikke lengre vil gi et økonomisk utbytte. Å fortsatt holde en slik bifangstadvang åpen er uforenlig med formålet om å beskytte torsk. Fangstrapporteringen har ikke en oppløsning som gjør det mulig å konkretisere nærmere hva fangsttapet i tilfelle blir. Det vises til

Havforskningsinstituttet rapport der tilgjengelige tall er vist. Vi oppfordrer derfor relevante høringsinstanser om å berøre dette når de uttaler seg.

På myndighetssiden vil forslaget ha konsekvenser først og fremst når det gjelder kontrollressurser. Det må forventes at kontrollinnsatsen i området må økes for å sikre etterlevelse. I tillegg vil det gå med noe ressurser til informasjonsarbeid, herunder om best mulig håndtering av torsk som skal settes ut igjen.

11. Høringsfrist

Frist for å levere innspill er 9. september 2018.

12. FORSLAG TIL FORSKRIFTSBESTEMMELSER

Forskrift om forbud mot fiske i gyteområder for torsk

Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevende marine ressursar (havressurslova) § 16 og § 22:

§ 1 Forbud mot fiske

Fra og med 1. januar til og med 30. april er all fiske og fangst forbudt i følgende gyteområder for torsk:

Navn på gyteområde	Beskrivelse	Punkt	Posisjon			
Indre Oslofjord	Hele sjøområdet nord for en linje fra Filtvet lykt (sjømerke nr 018700), punkt 1, rett øst over Oslofjorden mot Vestby til punkt 2.	1	N	59° 34.232'	Ø	10° 37.041'
		2	N	59° 34.232'	Ø	10° 39.000'
Mossesundet	Hele sjøområdet avgrenset i nord av en linje fra Bevøysundet punkt 1, østover til Saueholmene (sjømerke nr 018600), punkt nr.2 og videre rett øst mot land, punkt 3. Avgrenset i sør på brua (vegref 0100 Fv313) i Moss sentrum fra punkt 4 til 5.	1	N	59° 30.664'	Ø	10° 38.874'
		2	N	59° 30.681'	Ø	10° 40.230'
		3	N	59° 30.681'	Ø	10° 40.754'
		4	N	59 °26.025'	Ø	10°39.109'
		5	N	59° 26.029'		10° 39.191'
Sletter-	Hele sjøområdet øst for	1	N	59° 18.232'	Ø	10° 41.187'

hausen	linje fra sørligste punkt på Engholmen, punkt 1, videre til høyeste punkt på Store Slette, punkt 2, videre sørover til sørligste punkt på Søndre Sletter punkt 3, og videre til land på Stangerholmen punkt 4.	2	N	59° 18.151'	Ø	10° 40.207'
		3	N	59° 16.615'	Ø	10° 40.486'
		4	N	59° 16.032'	Ø	10° 43.603'
Frebergsvik	Hele sjøområdet i Frebergsvik avgrenset av rett linje fra kommunegrense Horton og Re på vestsida, punkt 1, til Katterenna, punkt 2.	1	N	59° 26.872'	Ø	10° 22.372'
		2	N	59° 26.872'	Ø	10° 23.784'
Store Hvaler	Hele sjøområdet øst for linje fra Torgautøyene punkt 1, rett vestover til høyeste punktet på Flatskjæra, punkt 2, videre sørover til Nordbåene punkt 3, så sørøstover mot Homlungen lykt (sjømerke nr 00500), punkt 5, så videre nordøstover frem til grunnlinjen, punkt 5 og deretter langs grunnlinjen gjennom knekkpunktene i punkt 6 og 7 til Svinesundsbrua (vegref 0100 Ev6, punkt 8 og til slutt inn på land i punkt 9.	1	N	59° 09.560'	Ø	10° 49.565'
		2	N	59° 09.560'	Ø	10° 48.746'
		3	N	59° 06.212'	Ø	10° 49.222'
		4	N	59° 00.942'	Ø	11° 01.458'
		5	N	59° 03.785'	Ø	11° 08.658'
		6	N	59° 04.754'	Ø	11° 09.225'
		7	N	59° 05.257'	Ø	11° 13.504'
		8	N	59° 05.663'	Ø	11° 15.111'
		9	N	59° 05.717'		11° 15.094'
Skåtøysund og Fossingfjorden	Hele sjøområdet innenfor linje mellom sørligste punkt på Eksetangen, punkt 1 og Strømtangen lys (sjømerke nr 053100), punkt 2.	1	N	58° 55.502'	Ø	9° 34.819'
		2	N	58° 50.204'	Ø	9° 27.860'
Indre Risør	Hele sjøområdet innenfor en linje mellom Risøya havnefyr, øvre (sjømerke nr 055500), punkt 1, og rett nord over Søndeledfjorden til punkt 2.	1	N	58° 43.494'	Ø	9° 14.418'
		2	N	58° 44.522'	Ø	9° 14.229'

Tvedestrandfjorden	Hele sjøområdet vest for en linje fra Nedrejordet punkt 1, sørover på Borøya til punkt 2 og videre sørvest mot Kilsundveien bru på Fantoddsund, punktene 3 og 4.	1 2 3 4	N N N N	58° 35.797' 58° 34.624' 58° 33.198' 58° 33.211'	Ø Ø Ø Ø	9° 00.269' 9° 00.269' 8° 58.093' 8° 58.029'
Saltrødbukta	Hele sjøområdet i Tromøysundet begrenset i vest av Tromøy bru (sjømerke nr 061310), punktene 1 og 2 og i nordøst av linje mellom Sandnesøyra, punkt 3 og Gallevika, punkt 4.	1 2 3 4	N N N N	58° 28.328' 58° 28.204' 58° 29.213' 58° 29.289'	Ø Ø Ø Ø	8° 49.330' 8° 49.402' 8° 51.359' 8° 51.359'
Byfjorden Lillesand	Hele sjøområdet innenfor en linje fra bru (vegref 0900 Fv232), punktene 1 og 2, til høyeste punktet på Justøygavlen, punkt 3 og videre over Bukkholmen til det sørligste punktet på Fløyheia, punkt 4.	1 2 3 4	N N N N	58° 13.460' 58° 13.454' 58° 13.080' 58° 14.645'	Ø Ø Ø Ø	8° 21.127' 8° 21.142' 8° 23.296' 8° 24.650'
Vallesverd	Hele sjøområdet innenfor en linje fra Spjodsteinen (sjømerke nr 02384M), punkt 1, til ytterste punkt på Vragholmen, punkt 2 og videre nordover til høyeste punkt på Kosvigholmen, punkt 3.	1 2 3	N N N	58° 11.646' 58° 11.365' 58° 12.976'	Ø Ø Ø	8° 18.351' 8° 19.731' 8° 19.277'
Topdalsfjorden	Hele sjøområdet innenfor en linje fra Varodden bro (vegref 1000 Ev18) (sjømerke nr 0729P), punktene 1 og 2 så nordover mot Topdalsstø, punkt 3.	1 2 3	N N N	58° 10.076' 58° 09.740' 58° 09.676'	Ø Ø Ø	8° 02.771' 8° 03.003' 8° 03.582'
Torvefjorden	Hele sjøområdet innenfor en linje fra Riveneset, punkt	1 2	N N	58° 03.700' 58° 03.355'	Ø Ø	7° 45.384' 7° 47.362'

	1 til høyeste punktet på Sådøya, punkt 2 og videre rett nord til Amfenes, punkt 3.	3	N	58° 04.029'	Ø	7° 47.234'
Skjernøy-sund	Hele sjøområdet innenfor bru Skjernøysundodden (vegref 1000 Fv230) (sjømerke nr 077101), punktene 1 og 2 og sørover til Ellingsholmen (sjømerke nr 077502), punkt 3 og videre nordøstover mot Skogøysundet bro (vegref 1002 Kv20840), punkt 4.	1	N	58° 00.224'	Ø	7° 30.814'
		2	N	58° 00.198'	Ø	7° 30.901'
		3	N	57° 58.477'	Ø	7° 31.953'
		4	N	58° 00.478'	Ø	7° 35.032'

§ 2 Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av forskriften, straffes i henhold til havressurslova § 60, § 61, § 62, § 64 og § 65. På samme måte straffes forsøk og medvirkning

§ 3

Forskriften trer i kraft 1. januar 2019.

Forskrift om endring av forskrift om utøvelse av fisket i sjøen

Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressursar (havressurslova) § 16 og § 22:

1

I forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen gjøres det følgende endringer:

§ 12 fjerde ledd (nytt) skal lyde:

Innenfor grunnlinjene fra og med Telemark til grensen mot Sverige skal det ved fiske etter reker eller sjøkreps med trål være innmørtet sorteringsrist i trålen. Det kan ikke benyttes oppsamlingspose over fiskeutslippet.

§ 27a andre ledd (nytt) skal lyde:

Det er forbudt å fiske med bunnsatte garn innenfor grunnlinjen fra og med Telemark til grensen mot Sverige.

§ 35c (ny) skal lyde:

§ 35c Forbud mot å fiske torsk

Det er forbudt å fiske torsk innenfor grunnlinjen fra og med Telemark til grensen mot Sverige.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2019.

Med hilsen

Liv Holmefjord
fiskeridirektør

Gunnstein Bakke
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift

Mottakerliste:

Akershus fylkeskommune	Postboks 1200 Sentrum	0107	OSLO
Aust-Agder fylkeskommune	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Buskerud fylkeskommune	Postboks 3563	3007	DRAMMEN
Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Fylkesmannen i Buskerud	POSTBOKS 1604	3007	DRAMMEN
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Postboks 8111 Dep.	0032	OSLO
Fylkesmannen i Vestfold	Postboks 2076	3103	TØNSBERG
Fylkesmannen i Østfold	POSTBOKS 325	1502	MOSS
Greenpeace-Norge	Postboks 33 Torshov	0412	OSLO
Havforskningsinstituttet	Postboks 1870 Nordnes	5817	BERGEN
Ks	Postboks 1378 Vika	0114	OSLO
Kystvakten Fiskeri	Postboks 295	8401	SORTLAND
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM
Natur og Ungdom	Postboks 4783 Sofienberg	0506	OSLO
Norges Dykkeforbund	Postboks 5000	0840	OSLO
Norges Fiskarlag	Postboks 1233 Torgarden	7462	TRONDHEIM
Norges Fritids- og Småfiskerforbund	c/o Tom Erlig Sollie Ringshaugveien 18	3154	TOLVSRØD
Norges Jeger og Fiskerforbund	Postboks 94	1378	NESBRU
Norges Kystfiskarlag	Postboks 97	8380	RAMBERG
Norges Naturvernforbund	Mariboegate 8	0183	OSLO
Norske Sjømatbedrifters Landsforening	Postboks 639	7406	TRONDHEIM
Sjømat Norge	Postboks 5471 Majorstua	0305	OSLO
Skagerakfisk Sa	Postboks 401	4664	KRISTIANSAND S
Stiftelsen Wwf Verdens Naturfond	Postboks 6784 St Olavs Plass	0130	OSLO
Telemark fylkeskommune	Postboks 2844	3702	SKIEN
Vest-Agder fylkeskommune	Postboks 517 Lundsiden	4605	KRISTIANSAND S
Vestfold fylkeskommune	Postboks 2163	3103	TØNSBERG
Østfold fylkeskommune	Postboks 220	1702	SARPSBORG

Vedlegg

Vedlegg

Notat - Kunnskapsstøtte kysttorsk i sør - Svenskegrensen - Stadt

(L)(2294050)

Kart - forslag til vernede gyteområder Svenskegrensen - Stadt (L)(2294048)

Kysttorsk HI 2016

KFK_rapport_KLD_2017_v.2

Møte nr. 2 – 2018

Saksframlegg – sak nr. 6

Brosjyre som presenterer prosjektet

Saksbehandler: Even Moland (HI) og Bjørn Strandli (FNP)

Hva saken gjelder

Under styringsgruppens møte 23. august 2017 ble det fattet vedtak om å skille brukerundersøkelse (nettbasert) fra en informasjonsbrosjyre som trykksak. I den forbindelse ble det utarbeidet et forslag til tekst for en brosjyre om prosjektet til SG-møtet 29.01.2018. Et ferdig utkast (tekst og lay-out) til denne brosjyren foreligger nå.

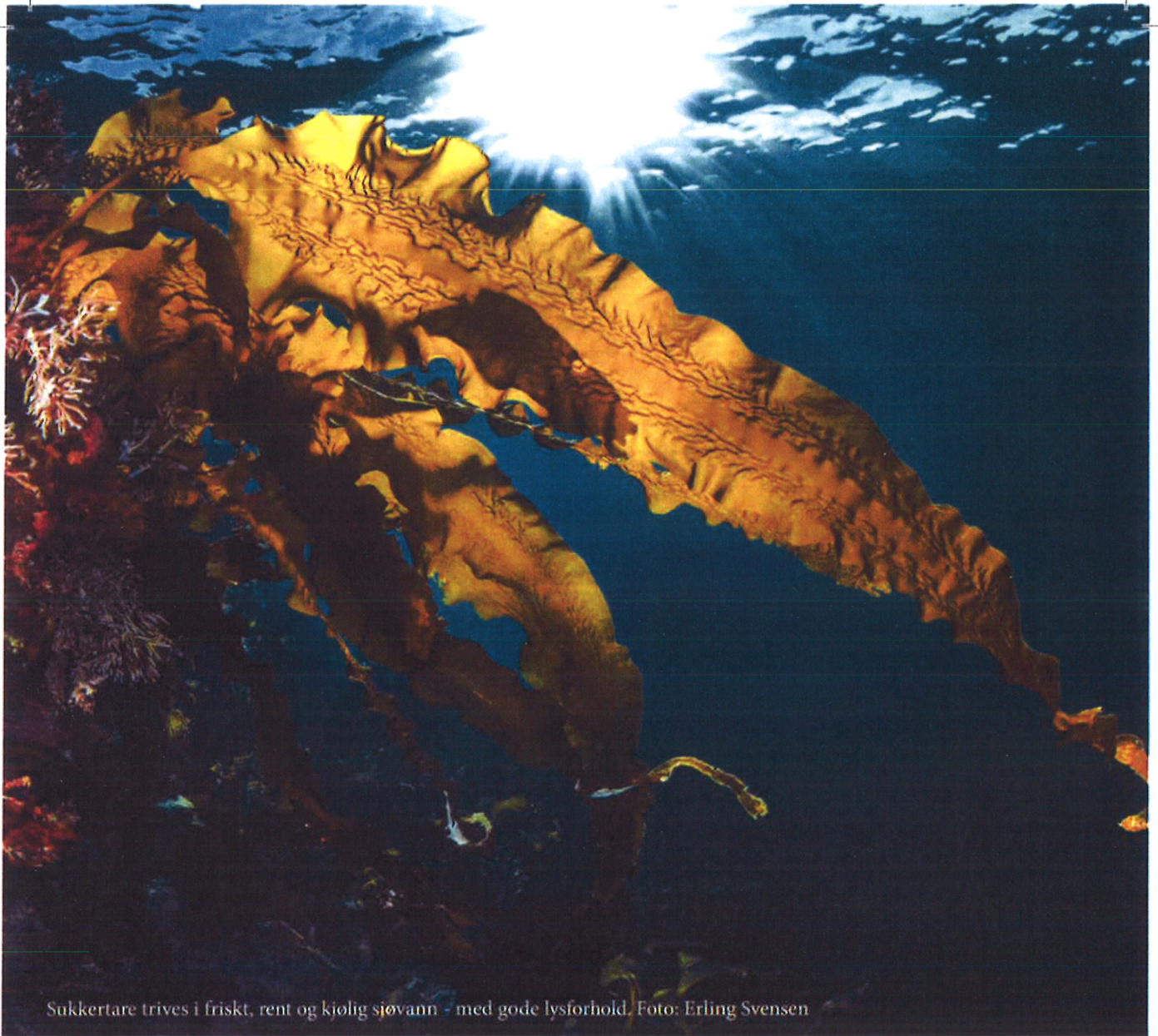
Vurdering:

Brosjyren om prosjektet vil være et nyttig verktøy for spredning av informasjon blant allmennheten, og til bruk som referanse for politikere og ansatte i forvaltningen. Brosjyren inneholder også en link til prosjektets hjemmeside, som er en viktig kilde til informasjon om fremdriften i prosjektet der rapporter og andre relevante dokumenter publiseres fortløpende.

Forslag til vedtak

Styringsgruppen godkjenner brosjyren og bestiller et antall eksemplarer fra trykkeri til distribusjon hos medlemmene/ institusjonene og nasjonalparksentrene i Skjærhalden og på Verdens Ende.

Vedlegg (elektronisk): Brosjyre_KFK_20082018

Sukkertare trives i friskt, rent og kjølig sjøvann - med gode lysforhold. Foto: Erling Svensen

KRAFTTAK FOR KYSTTORSKEN

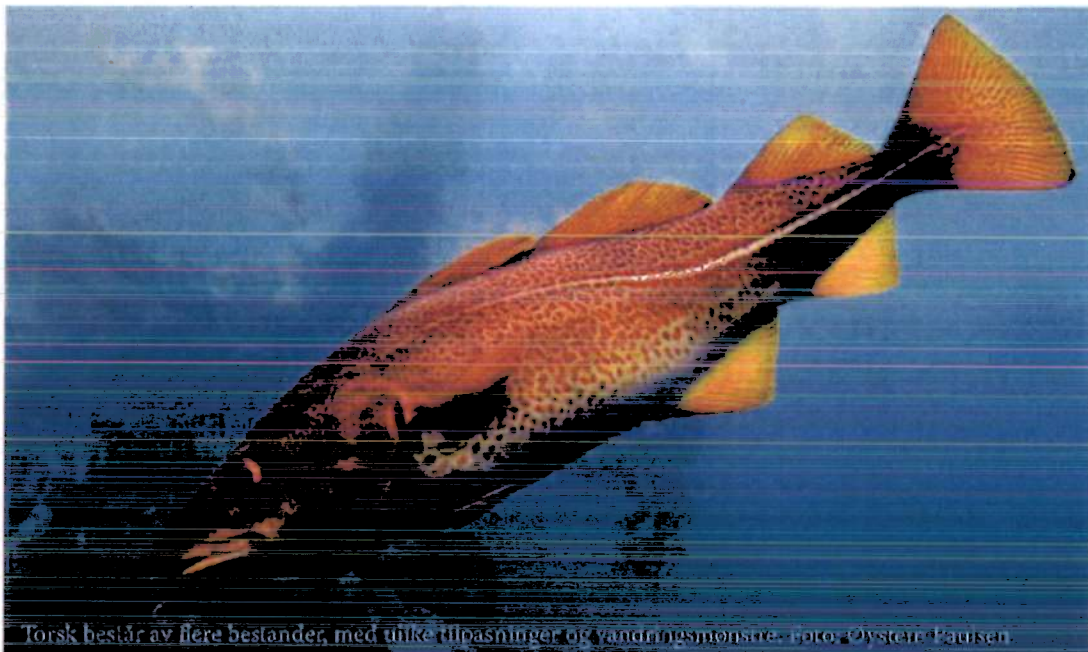
**Færder
nasjonalpark**

**Ytre Hvaler
nasjonalpark**

Et unikt samarbeid i Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker

Ytre Oslofjord har store naturverdier som det er viktig å sikre for kommende generasjoner, herunder flere fiskebestander som er sterkt redusert de siste årene. Dette er bakgrunnen for prosjektet «Krafttak for kysttorsken» som ble startet opp i 2017, der Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker, Vestfold og Østfold fylkeskommune, Havforskningsinstituttet, Fiskeridirektoratet og Miljødirektoratet samarbeider med yrkes- og fritidsfiskere og lokalsamfunn i regionen. Målet er økt kunnskap om økosystemet og fiskebestandene, og utprøving av tiltak for om mulig å øke torskebestanden i fjorden.

Unike naturverdier

Ytre Oslofjord har en unik kystnatur med et mangfold av naturverdier som tiltrekker seg turister fra både inn- og utland og skaper stolthet og glede hos fastboende så vel som hytte- og båtfolket. Færder- og Ytre Hvaler nasjonalparker ligger side om side ytterst i fjorden, og skal sikre naturverdiene for kommende generasjoner. Nasjonalparkene har utformet egne forvaltningsplaner og -mål, som gjenspeiler et ønske om å legge best mulig til rette for at fiskearter, fugler, planter og insekter skal fortsette å trives innenfor parkenes grenser. Generelle mål for naturverdiene er at de skal opprettholdes med god økologisk funksjon, og et høyt biologisk mangfold.

Faktaboks 1. Hva menes med «å opprettholde god økologisk funksjon»?

Et økosystem kan sammenlignes med en kropp. Økosystemer har som kroppen ulike organer: med ulike funksjoner bidrar de til å opprettholde kroppens helse. Økosystemet i Oslofjorden har mange «organer». En av disse er ålegressengene. Når denne viktige naturtypen opprettholder «god økologisk funksjon» fortsetter den å gi skjul til fiskeyngel, snegler og krepsdyr. Smådyrene er igjen en del av naturtypens funksjon gjennom sin rolle som byttedyr for større fisk og fugl som jakter i ålegressengene.

Fisken som forsvant

Flere fiskebestander er sterkt reduserte i Ytre Oslofjord. Dette gjelder særlig for torskefiskene lyr, sei, hvitting og torsk. Kysttorsk er på et historisk lavmål og arten har gått tilbake langs store deler av kysten i Sør-Norge. Verst stilt er østlige deler av Skagerrak inkludert områdene i Ytre Oslofjord. Det er stor allmenn interesse for å restaurere og bevare et levende og produktivt kystmiljø i Færder- og Ytre Hvaler nasjonalparker. Et av forvaltningsmålene til nasjonalparkene er at bestanden av kysttorsk skal økes. Styrking av bestander gjennom «bestandsrestaurering» er mulig. Sjørørret er en art som har vist evne til å komme sterkt tilbake i Skagerrak, som følge av treffsikre tiltak.

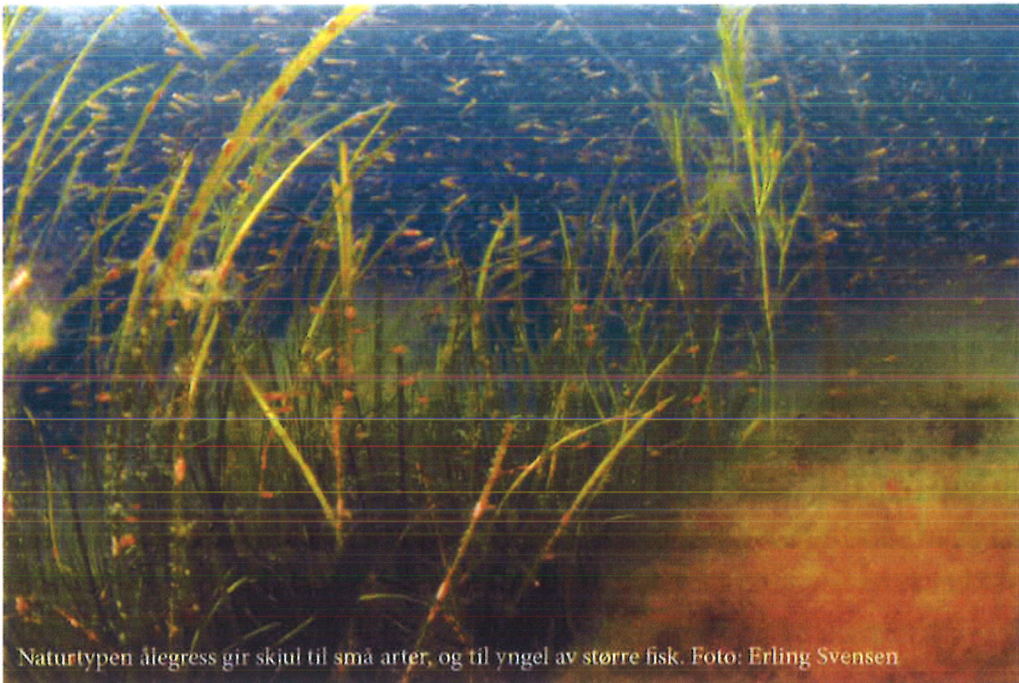
Ytre Oslofjord – et endret økosystem

Omlegging av driften i landbruket rundt fjorden, befolkningsøkning, klimaendringer og endret nedbørsmønster har medført økt tilførsel av jordpartikler og næringsalter. Dette har resultert i nedslamming av hardbunn og formørkning av vannmassene. Når mindre lys trenger ned i fjordvannet trekker tang- og tareplantene seg oppover, og trives ikke lenger på dypt vann. Summen av alle menneskelige påvirkninger gjør at betingelsene for fisk i fjorden er endret. For å lære mer om disse endringene må vi teste ut muligheten for at fiskebestander kan restaureres.

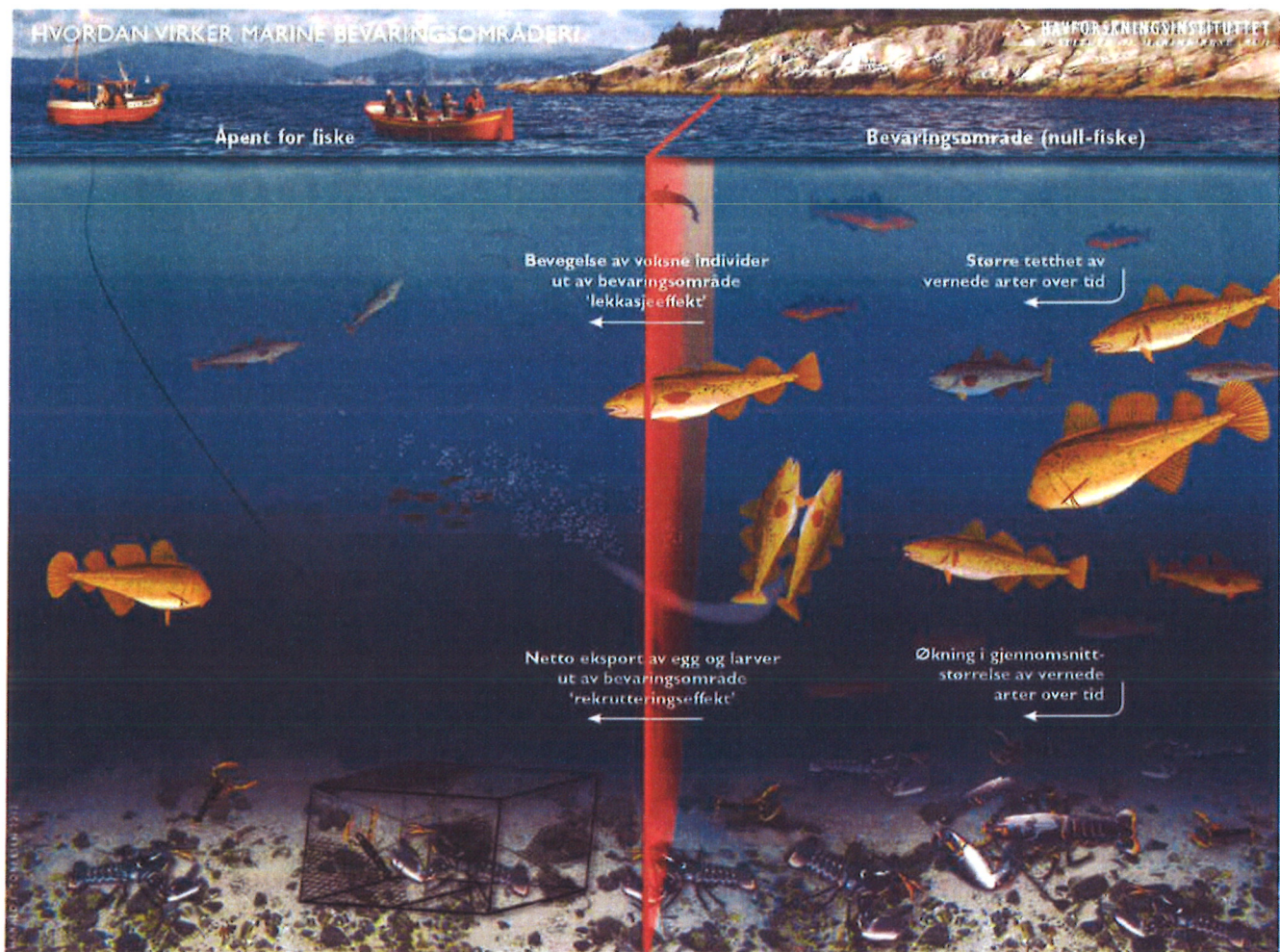

Faktaboks 2. Hva er forskjellen på kysttorsk og annen torsk i Ytre Oslofjord?

«Kysttorsk» er torsk som holder til i kystnære områder hele livet, og som har sine gyteplasser i fjorder eller mellom øyer, holmer og skjær. Studier av kysttorskens adferd og bevegelser viser at den er trofast til et begrenset område, og man sier gjerne at den er «stedbunden». Genetiske undersøkelser har vist at denne torsken utgjør lokale bestander som er forskjellige fra bestanden som har sine gyteområder lenger ute i Skagerrak og Nordsjøen. For å gjenreise kysttorsken må man sikre at lokal torsk vokser opp, trives og gyter i fjordene. Naturtypene som kysttorsken er avhengig av må være i tilstrekkelig «god tilstand»

Naturtypen ålegress gir skjul til små arter, og til yngel av større fisk. Foto: Erling Svensen

Tiltak som kan virke?

For å nå målene for forvaltning av natur er det i noen tilfeller nødvendig å innføre tiltak, og deretter overvåke effekten tiltakene har. «Bevaringsområder» med begrensninger på utøvelse av fiske er et av virkemidlene som er effektive for å ta vare på kysttorsk. Bevaringsområder for hummer eksisterer allerede innenfor begge nasjonalparkene som et forvaltningstiltak.

I prosjektet «Krafttak for kysttorsken» skal vi finne frem til områder som egner seg som bevaringsområder, og deretter etablere bevaringsområder innenfor eller i tilknytning til Færder- og Ytre Hvaler nasjonalparker. Forskere skal overvåke utviklingen i fiskebestandene for å vurdere effekten av tiltakene.

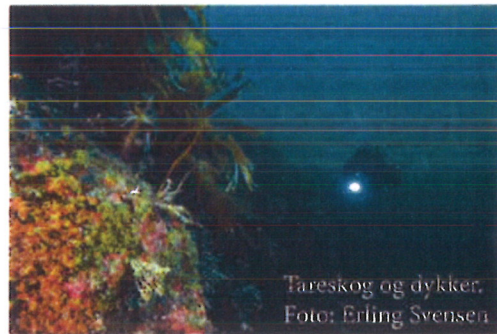
Faktaboks 3. Hva mener vi med marine bevaringsområder?

- Et marint bevaringsområde er et geografisk avgrenset område i sjøen som er regulert slik at visse menneskelige aktiviteter ikke forekommer innenfor grensene.
- Et bevaringsområde der alle former for fiske er forbudt kalles et «nullfiskeområde».
- Bevaringsområder for hummer er områder hvor det ikke foregår fiske på hummer, gjennom et forbud mot bruk av faste redskaper (teiner, ruser, garn).

I løpet av de siste tiårene har bevaringsområder blitt prøvd ut i stor og liten skala i en rekke land. Gode erfaringer har ført til at land som Australia, Frankrike, New Zealand, Storbritannia og USA (California og Hawaii) har satt av store arealer for varig vern.. Resultatene fra vitenskapelige undersøkelser i disse bevaringsområdene er gode. En studie fra 2009, gjennomført i 124 marine bevaringsområder verden over, viste at den totale biomassen (summen av vekten til planter og dyr) økte med 446 %, tettheten av vernede arter økte med 166 %, størrelsen på vernede arter økte med 28 % og artsmangfoldet økte med 21 % innenfor bevaringsområdene. Dette er gjennomsnittstall, og noen bevaringsområder hadde mindre effekt og noen større effekt og noen større.

Grisetang. Foto: Erling Svensen.

Tareskog og dykker. Foto: Erling Svensen.

Faktaboks 4. Forventede økologiske effekter av bevaringsområder i fiskerisammenheng.

Forventede økologiske effekter innenfor bevaringsområder:

- Lavere fiskedødelighet enn i områder som fiskes
- Økning i tetthet
- Økning i alder og gjennomsnittsstørrelse
- Større biomasse
- Større produksjon av egg og larver

Forventede økologiske effekter utenfor bevaringsområder:

- Netto eksport av voksne individer ("spillover-effekt" eller "lekkasje-effekt") på grunn av tetthetsavhengige bevegelser (som følge av f.eks. plassmangel og territoriale interaksjoner) eller fordi individer vandrer tilfeldig inn og ut av bevaringsområder.
- Netto eksport av egg og larver (rekrutteringseffekt). Resultatet vil være økt forsyning av rekrutter til utenforliggende områder.

Bevaringsområder er viktige for å styrke sårbare fiskebestander, men vil i liten grad bidra til å endre livsgrunnlaget for fisken. Fjorder har unike egenskaper som fiskeproduserende områder: her har flere arter sine gyteområder, og her finner den unge fisken gode og trygge oppvekstområder. For at fjordene skal fortsette å fungere som fiskeprodusenter må miljøtilstanden være god. Det vil først og fremst kreve ytterligere reduksjon av jordpartikler og næringsalter som tilføres fjorden fra elver, bekker og kommunal kloakk. Det er fortsatt livsgrunnlag for fisk i Oslofjorden, også kysttorsk. Men på grunn av svekket miljøtilstand er det usikkert om dagens Oslofjord kan «bære» like store fiskebestander som vi hadde i tiårene før fisken begynte å bli borte på 90-tallet. «Krafttak for kysttorsken» skal bidra med råd for bedring av miljøtilstanden, på kort og lang sikt. For å styrke fjordens produksjonsevne vil det grunnleggende tiltaket være å bedre miljøtilstanden – i en fremtid med mer nedbør og mildere vintre.

VESTFOLD
fylkeskommune

ØSTFOLD
FYLKESKOMMUNE

VESTFOLD FISKERLAG

ØSTFOLD FISKERLAG

FISKERIDIREKTORATET

MILJØ-
DIREKTORATET

Færder
nasjonalpark

Ytre Hvaler
nasjonalpark

For mer informasjon: <https://ferdernasjonalpark.no/kysttorsken/>

Krafttak for kysttorsken